

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 991
Podgorica, 19.09.2014. godine

FINANSIJSKI PLAN
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2015. GODINU

Podgorica, septembar 2014. godine

UVOD

Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2015. godinu predviđa da Agencija stiče sredstva iz:

1. jednokratnih naknada za registraciju pružalaca AVM usluga;
2. godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
3. drugih izvora u skladu sa zakonom.

Ovaj dokument se zasniva na rješenjima sadržanim u Zakonu o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11 i 53/11 i 06/13). Zakon propisuje da visinu ovih naknada utvrđuje Savjet Agencije, na osnovu godišnjeg programa rada i finansijskog plana, koje predlaže direktor Agencije. Pri tome, zakon predviđa da se način utvrđivanja visine i plaćanja ovih naknada utvrđuje posebnim aktom koji, nakon javne rasprave, donosi Savjet Agencije. Saglasno tome, Savjet Agencije je u usvojio Pravilnik o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 25/11, 26/12 i 38/14). Savjet Agencije za elektronske medije je u avgustu 2014. godine usvojio izmjene i dopune ovog Pravilnika koje se odnose na: (1) uslove za utvrđivanje naknada za emitere koji će svoje programe emitovati posredstvom sistema digitalne zemaljske radio-difuzije, (2) usaglašavanje modela za utvrđivanje godišnjih naknada za emitovanje kako bi se na realniji i objektivniji način prepoznao faktor razvijenosti opština i (3) uvođenje dodatnih popusta za emitovanje programa u više opština na sjeveru Crne Gore.

Saglasno članu 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list CG", br. 20/14), Savjet Agencije je dužan da utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i odredi predstavnike nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika se dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.

S obzirom da finansijski plan, pored plana rada, predstavlja jedan od važnih mehanizama za obezbjeđivanje transparentnosti rada Agencije, u njegovoj izradi se pošlo od dosadašnjih i planiranih aktivnosti.

Istovremeno, Finansijskim planom za 2015. godinu su obuhvaćene i mjere racionalizacije koje Agencija sprovodi na osnovu preporuke Vlade Crne Gore br. 06-861/4 od 12.07.2012. godine i zaljučaka Skupštine Crne Gore povodom razmatranja finansijskih planova za 2013. godinu. U tom smislu, zarade zaposlenih su i dalje umanjene za 10% u odnosu na nivo iz 2012. godine. Istovremeno, zarade Savjeta Agencije utvrđene su u visini od 85% prosječne zarade zaposlenih, a Direktora u visini od 85% iznosa dvije prosječne zarade zaposlenih u Agenciji. Mjere racionalizacije uključuju i limitiranje svih ostalih izdataka koji su neophodni za obavljanje nadležnosti Agencije, a kojima se ne bi ugrozilo tekuće poslovanje.

Plan predviđa da u prihodima Agencije za elektronske medije visina godišnjih naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev čini značajniji dio ukupnih prihoda (67%), dok bi godišnje naknade za emitovanje (33%) bile izvor njenih preostalih prihoda.

Finansijskim planom projektovane su sve relevantne ekonomske kategorije (kvantitativno i kvalitativno) i utvrđene mjere za njihovo ostvarenje. Svrha ovog dokumenta je da se rezimiraju potrebe Agencije u 2015. godini i da se, primjenom metodologije za izradu plana prihoda koji će se ostvarivati kroz zakonom utvrđene izvore finansiranja, izvrši uravnoteženje prihoda i rashoda. Takođe, njime se odražava kompleksnost pretpostavki čije će ispunjenje uticati na finansiranje i rad Agencije (ekonomske-finansijske mogućnosti pružalaca AVM usluga da blagovremeno izmiruju obaveze po osnovu izdatih odobrenja i prelazak sa analognog na digitalno TV emitovanje).

PLAN PRIHODA

Finansijski plan Agencije za elektronske medije u 2015. godini bazira se prvenstveno na Zakonom propisanim izvorima finansiranja Agencije za elektronske medije i to:

- jednokratnim naknadama za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnjim naknadama po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- drugim izvorima u skladu sa zakonom.

1) Naknade za registraciju pružalaca AVM usluga

Članom 44 Zakona o elektronskim medijima propisano je da pružalac AVM usluge plaća jednokratnu naknadu za registraciju, koja se utvrđuje na osnovu visine stvarnih troškova Agencije nastalih u postupku registracije.

Prema Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga, ova naknada se utvrđuje prema troškovima koji se odnose na izdavanje odobrenja za pružanje AVM usluga i upis u registar Agencije. Naknada za registraciju uplaćuje se bespovratno Agenciji prilikom preuzimanja odobrenja i iznosi:

- za izdavanje odobrenja: 10% godišnje naknade;
- za produženje odobrenja: 5% godišnje naknade.

Prihodi po osnovu naknade za registraciju novih pružalaca AVM usluga nijesu projektovani iz sljedećih razloga:

- nije izvjesno da li će i kada biti raspisan jedan ili više konkursa za dodjelu prava na korišćenje radio-difuznih frekvencija odnosno ne može se predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja po osnovu takvog/ih postupaka kao ni dinamika njegovog/ih okončanja. Pošto se ova naknada može naplatiti tek prilikom izdavanja odobrenja, ne može se sa tačnošću predvidjeti mogući prihod po ovom osnovu;
- ne može se sa tačnošću predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja za emitovanje posredstvom sistema za distribuciju radio i TV programa bez upotrebe radio-difuznih frekvencija;
- iako se može očekivati početak digitalnog TV emitovanja posredstvom prvog nacionalnog multipleksa krajem 2014. godine, u vrijeme usvajanja plana ne postoje objektivni parametri koji bi bili pouzdana osnova za sagledavanje broja novih emitera.

S obzirom na dosadašnju dinamiku realizacije procesa prelaska sa analognog na digitalno TV emitovanje može se očekivati da će simulcast početi krajem 2014. godine i trajati do sredine juna 2015. godine.

Emiterima TV programa, koji imaju dodijeljene analogne TV kanale za nacionalno, regionalno ili lokalno pokrivanje, odobrenja za emitovanje ističu 17. juna 2015. godine. Imajući u vidu rješenja propisana Zakonom o elektronskim medijima, Agencija bi na zahtjev emitera, kojima ističe pravo na analogno TV emitovanje, trebalo da produži odobrenje za emitovanje.

Kako se tek krajem 2014. godine mogu očekivati konkretni parametri vezani za puštanja u rad prve nacionalne mreže za digitalno emitovanje (prvi MUX), kao i rezultati javnog konkursa za ostvarivanje prava na pristup prvom MUXu, ne može se sagledati broj emitera koji će ispuniti uslove sa produžetak odobrenja, pa planom nisu predviđeni prihodi po osnovu naknada za registraciju u slučaju produženja odobrenja. Sagledavanje ovih prihoda otežava i činjenica da značajan broj TV emitera ima dugovanja prema Agenciji pa im se odobrenja ne mogu produžiti bez prethodnog izmirenja tih obaveza.

2) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknada za emitovanje)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste elektronskog medija (radijskog ili televizijskog programa), platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribucionni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija).

Prilikom izrade Plana, pošlo se od:

- podataka o pravima i obavezama emitera prema izdatim odobrenjima za emitovanje;
- metodologije sadržane u Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga;
- vrijednosti Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2015. godinu u iznosu od 1.800,00 €. Prilikom utvrđivanja ovog parametra pošlo se od činjenice da je ovaj parametar u 2012. godini iznosio 2.500,00€, te da je u toku 2013. godine privremeno smanjen na 2,150 € (umanjenje od 15%). Time je Agencija izašla u susret zahtjevu komercijalnih emitera da se preispitaju i smanje naknade za emitovanje. Ovakvo opredjeljenje Agencije je imala i prilikom projektovanja prihoda za 2014. godinu. Tada je vrijednost ovog parametra privremeno utvrđena u iznosu od 1,487.50 €. To je za 30% manje u odnosu na vrijednost ovog koeficijenta iz 2013. godine, odnosno 40.5% manje u odnosu na nivo iz 2012. godine. Odluka o umanjeњу koeficijenta u 2014. godini je bila privremenog karaktera i posledica želje Agencije za elektronske medije da u vremenu krize dodatno pomogne rad elektronskih medija i što manje ih finansijski optereti. Prilikom izrade projekcije prihoda za 2015. godinu, Savjet Agencije je razmatrao opravdanost vraćanja naknada za emitovanje na nivou iz 2012. godine i zaključio je da se i dalje značajan broj emitera suočava sa teškim uslovima poslovanja. Sa druge strane, imao je u vidu da bi se zadržavanjem nivoa naknada za emitovanje iz 2014. godine u značajnoj mjeri smanjio udio ovih prihoda u strukturi prihoda Agencije. Saglasno tome, Savjet Agencije je zaključio da je opravdano da se vrijednosti Koeficijenta A utvrdi u iznosu od 1.800,00€ što je još uvijek za 28% manji nivo u odnosu na naknade iz 2012. godine.

Prilikom projektovanja prihoda, uzeta su u obzir rješenja sadržana u Zakonu o digitalnoj radio-difuziji ("Sl. list Crne Gore", br. 34/11 i 31/12). Njima je predviđeno da emiteri koji na dan njegovog stupanja na snagu imaju odobrenja za korišćenje frekvencija prestaju sa emitovanjem svojih televizijskih programa u analognoj tehnologiji najkasnije do 17. juna 2015. godine. Saglasno tome, emiterima TV programa, koji imaju dodijeljene analogne TV kanale za nacionalno, regionalno ili lokalno pokrivanje, odobrenja za emitovanje ističu 17. juna 2015. godine.

Imajući u vidu da će naredne godine svim komercijalnim TV emiterima isteći pravo na analogno TV emitovanje, njihov opstanak zavisiće od mogućnosti produženja odobrenja sa ili bez prava na digitalno emitovanje i ulazak u prvi MUX, ili nastavka emitovanja samo posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija.

S obzirom da će javni konkurs za dodjelu prava na pristup kapacitetima prvog multipleksa biti sproveden tek u periodu nakon izade ovog plana, prihodi po osnovu naknada od digitalnog TV emitovanja nijesu projektovani za 2015. Godinu. Pored toga, uzeto je u obzir i sljedeće:

1. prema izmjenama Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga (vidi u nastavku), u periodu simulaksta se neće naplaćivati naknada za digitalno emitovanje;

2. prema informacijama koje je Agencija dobila od TV emitera, vrlo je skromno njihovo interesovanje za ulazak u prvi MUX, ukoliko se ne obezbijede jasne i prihvatljive sistemske olakšice i uslovi za rad emitera (smanjivanje naknada RDC-a, prijemnička baza, kvalitet signala i pokrivenost).

Savjet Agencije za elektronske medije je na sjednici održanoj 20. avgusta 2014. godine usvojio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga. Usvojene izmjene i dopune se odnose na:

1. **uslove za utvrđivanje naknada za emitere koji će svoje programe emitovati posredstvom sistema digitalne zemaljske radio-difuzije.** Saglasno tome, izmijenjene su i dopunjene odredbe Pravilnika vezane za koeficijent B, koji predstavlja parametar za utvrđivanje pokrivenosti stanovništva Crne Gore (zone pokrivanja). Ova izmjena je i neophodan preduslov za pripremu i raspisivanje konkursa za dodjelu prava na kapacitet u prvom multipleksu sa nacionalnim pokrivanjem, koji bi trebalo sprovesti u toku druge polovine 2014. godine;
2. **usaglašavanje modela za utvrđivanje godišnjih naknada za emitovanje kako bi se na realniji i objektivniji način prepoznao faktor razvijenosti opština, kao element atraktivnosti područja.** Jer, atraktivnost područja unutar zone pokrivanja predstavlja jedan od parametara za utvrđivanje godišnje naknade za emitovanje. Krajem 2013. godine usvojen je Pravilnik o utvrđivanju liste stepena razvijenosti jedinice lokalne samouprave ("Sl. list CG", br. 61/13 od 30.12.2013). Njime je utvrđena Lista stepena razvijenosti jedinica lokalne samouprave za period 2010 - 2012. godine, na osnovu koje se može utvrditi da je došlo do promjene vrijednosti ovog parametra u odnosu na one sadržane u Pravilniku Agencije usvojenom 2011. godine.
3. **uvođenje dodatnih popusta u iznosu od 20 % za emitovanje programa u više opština na sjeveru Crne Gore i to za analognu televiziju i FM radio, kao i za buduće regionalne emitere digitalne zemaljske radio-difuzije.** Već duži period Agencija pokušava da izađe u susret emiterima kako bi se ublažili efekti teških ekonomskih uslova u kojima posluje veliki broj emitera, a posebno onih na sjeveru. Takođe, sve je veći broj emitera koji zbog neodrživosti odustaju (ili razmatraju tu mogućnost) od radio-difuznih frekvencija na sjeveru i time utiču na smanjivanje već skromne ponude lokalnih radio i TV sadržaja na tom prostoru Crne Gore. Emiteri su se u više navrata obraćali Agenciji sa molbama da razmotri mogućnost uvođenja olakšica za emitovanje programa na sjeveru Crne Gore. Izmjene pravilnika donose olakšice za sve emitere koji svoje programe emituju u opštinama na sjeveru Crne Gore. Ranija verzija pravilnika je uključivala popuste samo za emitere koji svoje programe emituju u više od deset opština i čija zona servisa uključuje opštine na sjeveru Crne Gore.

Savjet Agencije za elektronske medije je, na sjednici održanoj 28. jula 2014. godine, usvojio Odluku o raspisivanju javnog konkursa za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa kao i Odluku o kriterijumima i metodologiji bodovanja prijava.

Javnim konkursom raspisane su 44 frekvencije za FM radio u opštinama Berane, Bijelo Polje, Budva, Cetinje, Gusinje, Kolašin, Kotor, Mojkovac, Nikšić, Petnjica, Plav, Plužine, Pljevlja, Podgorica, Rožaje, Tivat, Ulcinj i Žabljak.

Iako javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje radijskih programa nije realizovan u vrijeme pisanja plana (rok za donošenje odluke o dodjeli prava ističe krajem oktobra 2014.g.), može se očekivati povećanje prihoda po ovom osnovu proširenja zona emitovanja postojećih emitera koji su konkurisali sa dodjelu novih frekvencija za FM.

3) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev (naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu:

- fiksnog iznosa koji se utvrđuje na osnovu veličine područja na kojem se pružaju usluge, za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti, s tim što iznos naknade ne može biti veći od iznosa godišnje naknade za emitovanje za isto područje i posredstvom iste platforme koja se koristi za pružanje usluge (sistemi zemaljske radio-difuzije,

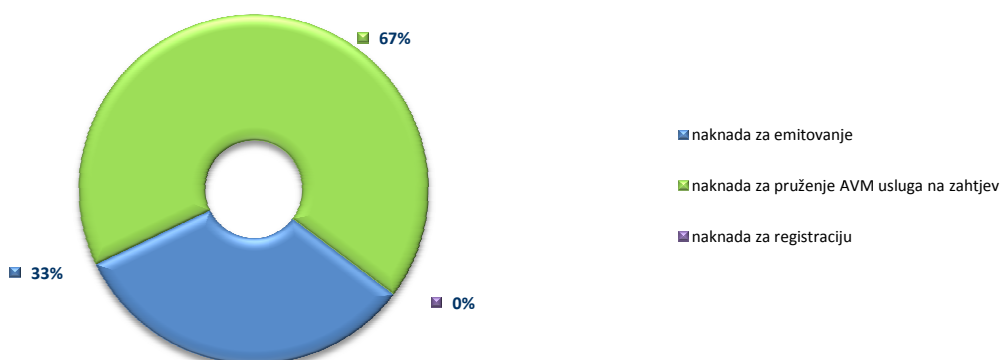
kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribucionni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija);

- godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog po tom osnovu tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 5% ovog prihoda.

Za potrebe obračuna ovih naknada pošlo se od sljedećih pretpostavki:

- podataka o pravima i obavezama prema izdatim odobrenjima za pružanje AVM usluge na zahtjev, posebno visini naknada za 2014. godinu;
- procenta od 2.9% godišnjeg prihoda pružaoca usluga ostvarenog po ovom osnovu tokom 2014. godine (od zakonom propisanih maksimalno 5%), što je na nivou iz 2014. godine.

PLANIRANI PRIHODI			
	Mjesečni	polugodišnji	ukupni
Naziv prihoda			
✧ naknada za registraciju	-	-	-
✧ naknada za emitovanje	21,870	131,219	262,438
✧ naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev	45,126	270,754	541,507
ukupno	66,995	401,973	803,945

U strukturi planiranih prihoda za 2015. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev (67%), zatim slijede prihodi od naknada za emitovanje (33%).

PLAN RASHODA

Rashodi su usklađeni sa očekivanim obimom poslova i potrebom blagovremenog izvršavanja programskih aktivnosti Agencije i planirani su na osnovu detaljne procjene troškova koji su neophodni za njen rad, odnosno ostvarivanje zadataka utvrđenih u Programu rada za 2015. godinu. Takođe, rashodi su usaglašeni sa preporukama Skupštine Crne Gore i sugestijama Odbora za ekonomiju, finansije i budžet.

Strukturu projektovanih rashoda za redovno poslovanje čine:

bruto zarade zaposlenih. Iskazuju se u bruto iznosu i obuhvataju: redovnu zaradu za obavljeni rad u radno vrijeme za direktora i 20 zaposlenih (15 zaposlenih na neodređeno vrijeme, 6 zaposlenih na određeno vrijeme – dva u Sektoru za monitoring, četiri u Sektoru za pravne i ekonomske poslove, od kojih su troje u svojstvu pripravnika. Uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore o sprovođenju mjera za smanjivanje javne potrošnje, Savjet Agencije je počev od jula 2012. godine donio odluku o privremenoj korekciji zarade direktora Agencije na nivou 85% iznosa dvije prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati zarade, umjesto ugovorom o radu definisanog nivoa od dvije prosječne zarade (akt br. 01-652 od 28.06.2012.g). Takođe, uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore, direktor je donio odluku da se obračunska vrijednost koeficijenta zarada zaposlenih privremeno umanjuje za 5%, dok se zarada pomoćnika direktora umanjuje za 10%. U toku 2013. godine, Agencija je nastavila da se krajnje odgovorno i racionalno ponaša prema raspoloživim finansijskim sredstvima. U tom smislu, Agencija je i u 2013. godini nastavila sa primjenom pomenutih odluka o smanjivanju zarada i naknada kao i ostalih troškova. U sklopu toga, zarade zaposlenih u Agenciji su od januara 2013. godine, pored gore navedenih umanjivanja, odlukom direktora Agencije dodatno umanjene tako što je obračunska vrijednost koeficijenta umanjena za još 5% (akt br. 02-58 od 24.01.2013.g.). Na taj način, zarade zaposlenih u Agenciji su smanjene za 10% u odnosu na nivo iz 2012. godine. Troškovi po osnovu zarada zaposlenih za 2015. godinu projektovani su u skladu sa usvojenim odlukama o smanjenju zarada zaposlenih u Agenciji i na nivou su zarada iz 2014. godine. U julu 2014. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio izmjene i dopune Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Agenciji za elektronske medije. U skladu sa njima broj izvršilaca je povećan za dva radna mjesta u Sektoru za monitoring tako da su u Agenciji sistematizovani zadaci i poslovi za ukupno 19 radnih mjesta, uključujući mjesto direktora. Ova dopuna se odnosi na radna mjesta dva analitičara programa od kojih će jedan biti zadužen za programe radio a jedan za programe TV emitera. Na ovaj način izvršeno je već duže vrijeme evidentno potrebno kadrovsko jačanje ovog Sektora, kako bi Agencija bila u mogućnosti da ispunjava svoje obaveze u oblasti monitoringa programa. Potreba da se Agencija kadrovski ojača upravo u oblasti monitoringa programa, prepoznata je i u izvještajima Evropske komisije o napretku Crne Gore za 2012.¹ i 2013.² godinu.

- **rashodi po osnovu naknada članova Savjeta.** Iskazuju se u bruto iznosu, definisani su Zakonom i Statutom Agencije. Uvažavajući preporuku Vlade Crne Gore o sprovođenju mjera za smanjivanje javne potrošnje, Savjet Agencije, počev od jula 2012. godine, donio je Odluku o privremenoj korekciji iznosa mjesečne naknade članovima Savjeta Agencije tako da ona iznosi 85% prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji. Troškovi po osnovu naknada članovima Savjeta za 2015. godinu projektovani su na nivou naknada iz 2014. godine odnosno u skladu sa usvojenim odlukama o smanjenju naknada članova Savjeta.
- **ostala primanja i naknade zaposlenih.** Iskazuju se u neto iznosu i sastoje se iz naknada prevoza zaposlenih, troškova zimnice i ostalih ličnih naknada utvrđenih zakonom odnosno Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije.
- **rashodi za službena putovanja i članarine.** Obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, smještaj i dnevnice), troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, smještaj i dnevnice) i troškove članarina međunarodnim organizacijama. S obzirom na planirane aktivnosti

¹ "Iako je Agencija za elektronske medije neznatno unaprijedila svoje kapacitete za praćenja medija i dalje ne uspijeva da ih prati izvan glavnog grada" (4.10.Poglavlje 10: Informaciono društvo i mediji).

² „Ukupan kapacitet Agencije potreban za sprovođenje svojih obaveza je slab, a naročito ostaje ograničen njen kapacitet za monitoring.“ (4.10.Poglavlje 10: Informaciono društvo i mediji“).

(učješće u radu EPRA³, MNRA⁴, AIB⁵, ERGA⁶, Evropski audiovizuelni opservatorij...), kao i potrebe daljeg praćenja i usklađivanja sa međunarodnim propisima i praksom, realno je očekivati da će tokom 2015. godine ove aktivnosti biti u istom ili nešto većem obimu. Zavisno od dinamike aktivnosti vezanih za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračka poglavlja 10 i 28, biće neophodno obezbijediti nastavak učešća predstavnika Agencije u aktivnostima koje budu organizovane.

- **rashodi za materijal i usluge.** Obračunati su na osnovu prosječnih utrošaka određene vrste materijala u prethodnoj godini i očekivanih aktivnosti Agencije u 2015. godini. Osnovni elementi ove grupe troškova su: rashodi za kancelarijski materijal, reklamni materijal, sitan inventar, bankarske provizije, telefonske usluge, reprezentacija, premije osiguranja opreme i zaposlenih, poštanske usluge, naknade za ugovorene poslove i stručna usavršavanja zaposlenih.
- **troškovi održavanja osnovnih sredstava.** Obuhvataju troškove za registraciju i održavanje vozila, gorivo i energiju, servis i popravke, usluge tekućeg održavanja osnovnih sredstava i materijala za tekuće održavanje. Baziraju se na prosječnim godišnjim izdacima za tekuće održavanje i planiranim ulaganjima.
- **ostala poslovna terećenja.** Uključuju administrativne takse, pretplate stručnih informativnih časopisa i novina, izdatke za plaćanje revizije godišnjih finansijskih iskaza, ostale nematerijalne troškove, troškove oglašavanja u medijima, troškove nabavke računarske i kancelarijske opreme.

U cilju stvaranja savremenih i efikasnih uslova za obavljanje nadležnosti Agencije, u toku 2015. godine se planira nabavka softvera za finansijsko knjigovodstvo, osnovna sredstva i obračun zarada, kao i unapređenje i osavremenjavanje softvera za digitalnu arhivu.

Za potrebe Sektora za monitoring planira se unapređenje i osavremenjavanje softvera za monitoring i analizu snimljenih programskih sadržaja elektronskih medija u Crnoj Gori direktno ili posredstvom distributivnih sistema (KDS, MMDS, IPTV i DTH).

Takodje, u narednoj godini se planira ažuriranje softvera za planiranje i administraciju radio-frekvencija, softvera za projektovanje i analizu antenskih sistema. Ovom nabavkom se predviđaju i sredstva za obuku zaposlenih u Agenciji za rad na ovim softverskim alatima.

Trošak revizije je obavezan prema Zakonu o elektronskim medijima i Statutu Agencije, a obračunat je za usluge redovne revizije finansijskih iskaza u skladu sa međunarodnim standardima.

U toku 2015. godine realizovaće se neophodna adaptacija prostora koji koristi Agencija, što je do sada odlagano u očekivanju trajnog rješavanja ovog pitanja. Kako dalji nesmetan rad zaposlenih i razvoj kapaciteta Agencije da vrši svoje nadležnosti ograničavaju postojeći uslovi, sprovedeće se radovi koji uključuju opravku stolarije i krova, trajno rješavanje problema grijanja i hlađenja radnog prostora, unapređenje mreže za napajanje električnom energijom, kao i računarske i telefonske mreže koju koristi Agencija.

- **sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih.** Odnose se na izdvajanje sredstava u iznosu od 16.000 €, po osnovu Ugovora sa CKB-om o kreditiranju zaposlenih radnika za rješavanje stambenih potreba subvencioniranjem dijela kamate, saglasno Pravilniku o rješavanju stambenih potreba zaposlenih u Agenciji za radio-difuziju;
- **ostali rashodi i rezerva.** Koriste se u slučaju nepredviđenih okolnosti i imaju za cilj povećanje finansijske stabilnosti i smanjenje posljedica u periodima kada su prilivi i izdaci neujednačeni.

³ www.epra.org

⁴ Mediteranska mreža regulatornih organa, <http://www.rirm.org>

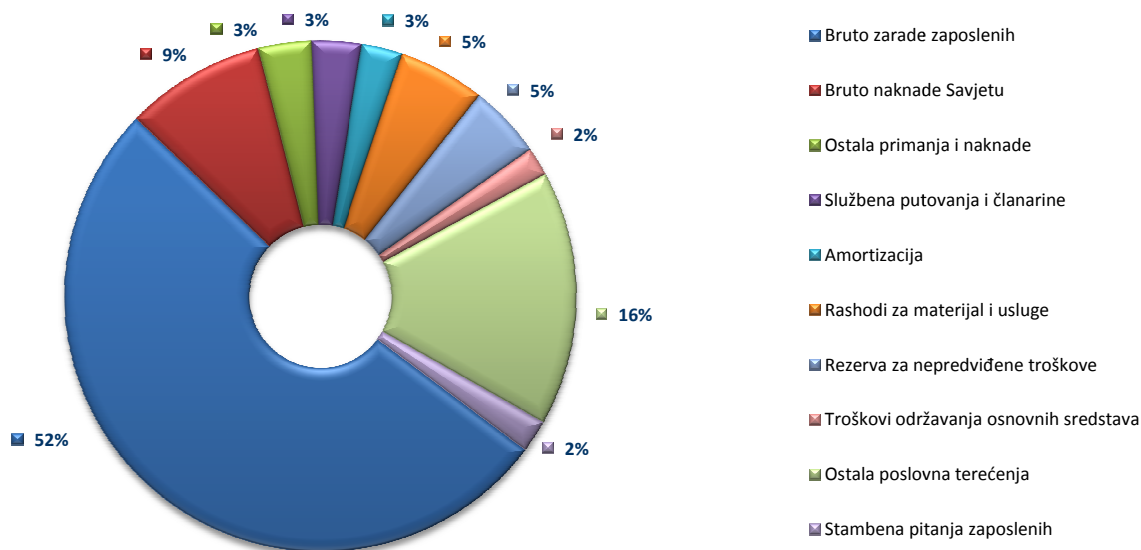
⁵ Asocijacija za međunarodnu radio-difuziju, www.aib.org.uk

⁶ European Regulators Group for Audiovisual Media Services <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/audiovisual-regulators>.

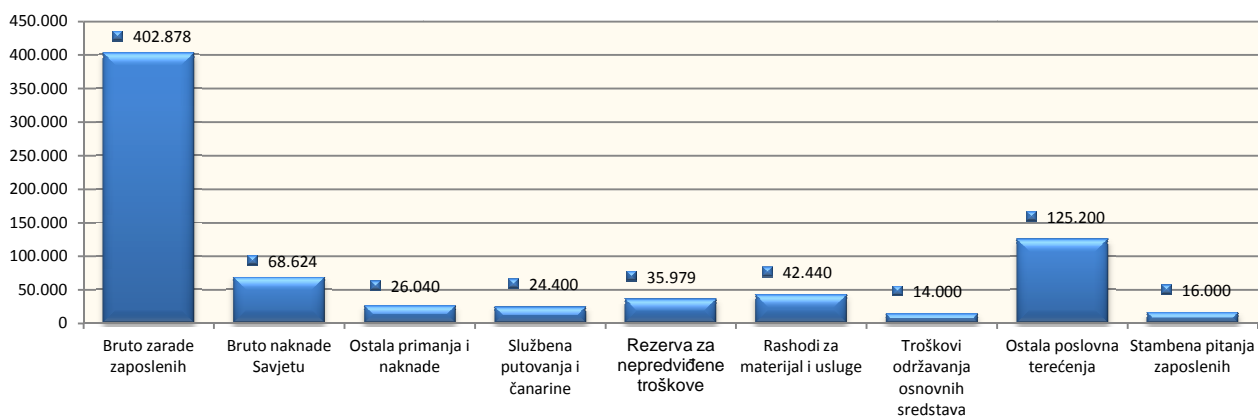
PLANIRANI RASHODI 2015	mjesečni	polugodišnji	ukupni
I Bruto zarade zaposlenih			
✧ neto zarade zaposlenih	18,994	113,964	227,929
✧ porez na zarade	3,755	22,530	45,060
✧ doprinos za obavezno PIO – zaposleni	4,433	26,595	53,191
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	2,512	15,071	30,141
✧ doprinos za osig. Od nezap. – zaposleni	148	886	1,772
✧ doprinos za obavezno PIO – poslodavac	1,625	9,751	19,503
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodavac	1,123	6,737	13,475
✧ doprinos za osig. od nezaposl. – poslodavac	148	886	1,772
✧ prirez na porez na zarade	561	3,368	6,736
✧ doprinos za Savez samostalnih sindikata	60	360	720
✧ doprinos Fondu rada	60	360	720
✧ doprinos za profesionalnu rehabilitaciju	155	930	1,860
ukupno	33,573	201,439	402,878
II Bruto naknade Savjeta agencije			
✧ neto naknade Savjetu Agencije	3,720	22,317	44,634
✧ porez na naknade	605	3,629	7,258
✧ doprinos za obavezno PIO – zaposleni	1,142	6,855	13,709
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	106	635	1,271
✧ doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodavac	52	312	624
✧ prirez na porez na naknade	94	564	1,128
ukupno	5,719	34,312	68,624
III Ostala primanja i naknade			
✧ troškovi prevoza zaposlenih	340	2,040	4,080
✧ troškovi zimnice	663	3,980	7,960
✧ jubilarne nagrade	167	1,000	2,000
✧ ostale naknade / pomoći	1,000	6,000	12,000
ukupno	2,170	13,020	26,040
IV Službena putovanja i članarine			
✧ službena putovanja u zemlji	200	1,200	2,400
✧ službena putovanja u inostranstvo	1,250	7,500	15,000
✧ članarine za međunarodne organiz.	583	3,498	7,000
ukupno	2,033	12,198	24,400
V Rahodi za materijal i usluge			
✧ kancelarijski materijal	550	3,300	6,600
✧ sitan inventar	400	2,400	4,800
✧ reprezentacija	417	2,500	5,000
✧ premije osiguranja zaposlenih	104	620	1,240
✧ ostale neproizvodne usluge	200	1,200	2,400
✧ provizije platnom prometu	250	1,500	3,000
✧ ostali porezi i doprinosi	200	1,200	2,400
✧ troškovi za telefone	375	2,250	4,500
✧ poštanske usluge	167	1,000	2,000
✧ ugovorene usluge	500	3,000	6,000

Finansijski plan za 2015. godinu

✧ stručna usavršavanja zaposlenih	375	2,250	4,500
ukupno	3,537	21,220	42,440
VI Troškovi održavanja osnovnih sredstava			
✧ osiguranje i registracija vozila	167	1,000	2,000
✧ servis, popravke vozila	334	2,000	4,000
✧ gorivo i mazivo	417	2,500	5,000
✧ tekuće održavanje osn. sredstava	250	1,500	3,000
ukupno	1,167	7,000	14,000
VII Ostala poslovna terećenja			
✧ troškovi administrativnih taksi	100	600	1,200
✧ pretplate na čas, štamp, nov. agen.	500	3,000	6,000
✧ troškovi reklame i propagande	208	1,250	2,500
✧ troškovi revizije završnog računa	167	1,000	2,000
✧ ostali nematerijalni troškovi	300	1,800	3,600
✧ oglašavanje u medijima	283	1,700	3,400
✧ nabavka kancelarijske i računarske opreme	833	5,000	10,000
✧ nabavka softvera za finansijsko knjigovodstvo, osnovna sredstva i obračun zarada		3,000	3,000
✧ unapređenje softvera za planiranje i administraciju radio frekventnog spektra		10,000	10,000
✧ unapređenje softvera za potrebe Sektora za monitoring		10,000	10,000
✧ unapređenje softvera za digitalnu arhivu		5,000	5,000
✧ organizovanje presjedavanja Evropskim audiovizuelnim opservatorije		5,000	5,000
✧ istraživanje „Očekivanja domaćinstava u vezi sa AVM sadržajima“ (digitalizacija i šta poslije prelaska na digitalno emitovanje)		5,000	5,000
✧ studija „Mogućnosti povećanja učešća evropskih radova i nezavisne produkcije u programima nacionalnih TV emitera“		5,000	5,000
✧ analize aktuelnosti iz AVM sektora u Crnoj Gori		5,000	5,000
✧ građevinska adaptacija prostora u kojem smještena Agencija		30,000	30,000
✧ troškovi obezbjeđenja zgrade i održavanja i higijene	417	2,500	5,000
✧ sponzorstva i donacije	834	5,000	10,000
✧ kotizacije za seminare	83	500	1,000
✧ ažuriranje web sajta	208	1,250	2,500
ukupno	3,933	101,600	125,200
VIII Stambena pitanja zaposlenih			
✧ obaveza po ugovoru	1,333	8,000	16,000
ukupno	1,333	8,000	16,000
IX Rezerva			
✧ 5% ukupnog budžeta	2,998	17,990	35,979
ukupno	2,998	17,990	35,979
X Amortizacija			
✧ amortizacija osnovnih sredstava	1,667	10,000	20,000
ukupno	1,667	10,000	20,000
UKUPNI RASHODI	58,131	426,780	775,562

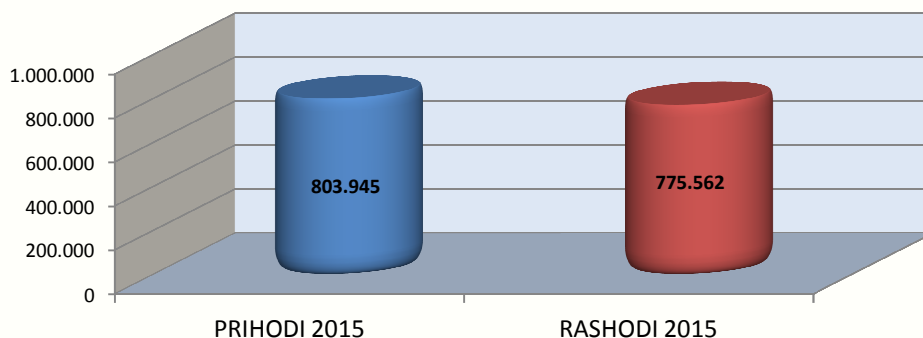
U strukturi planiranih rashoda u 2015. godini najznačajniju stavku predstavljaju bruto zarade zaposlenih (52%), zatim slijede ostala poslovna terećenja (16%), bruto naknade Savjetu (9%), rashodi za materijal i usluge (5%), rezerva za nepredviđene troškove (5%), troškovi za ostala primanja i naknade (3%), amortizacija (3%), troškovi za službena putovanja i članarine (3%), stambena pitanja zaposlenih (2%) i troškovi održavanja osnovnih sredstava (2%).

REZIME

U postupku izrade finansijskog plana Agencije za 2015. godinu pošlo se od predviđanja da će uslovi finansiranja i dalje biti pod snažnim uticajem opštih ekonomskih prilika, kao i da se Agencija suočava sa problemom zbog kašnjenja u naplati prihoda od naknada za emitovanje. U takvim okolnostima sagledane su objektivne mogućnosti za ostvarenje realnog nivoa prihoda kojim se mogu alimentirati planirani rashodi.

U 2015. godini Agencija za elektronske medije planira ukupne prihode u iznosu **803,945 €**. Planirani rashodi iznose **775,562 €** i manji su od planiranih prihoda za **28,383 €**.

Planirani prihodi od naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga i ostalih prihoda omogućavaju da se u cjelini pokriju planirani rashodi što je i cilj finansijskog poslovanja Agencije. U tim projekcijama moguće je realizovati planske zadatke osnovne djelatnosti Agencije koje se odnose na ostvarivanje regulatorne funkcije u audiovizuelnom medijskom sektoru.

Iako je bilo predviđeno Zakonom o elektronskim medijima da će se riješiti pitanje trajnog smještaja Agencije, do realizacije tih aktivnosti nije došlo a nije izvjesno da li će Vlada CG, u skladu sa obavezama propisanim Zakonom, realizovati svoju obavezu po osnovu obezbjeđenja prostornih uslova za rad Agencije. Imajući to u vidu, u toku 2015. godine Agencija će se suočiti sa odlukom da pristupi rješavanju ovog pitanja angažovanjem kreditnih sredstava i adaptacijom postojećeg polovnog prostora

Polazeći od obaveza koje proizilaze iz procesa stabilizacije i pridruživanja Crne Gore Evropskoj uniji kao i obaveza preuzetih u okviru Savjeta Evrope, u 2015. godini već su intenzivirane aktivnosti oko procesa digitalizacije i dalje harmonizacije regulatornog okvira sa međunarodnim standardima. Taj proces zahtijevaće intenzivnija ulaganja u stručno usavršavanje zaposlenih u Agenciji i angažovanje stručnih konsultanata iz zemlje i inostranstva. I po ovom osnovu će se koristiti uglavnom sredstva Agencije dok se samo u manjem obimu očekuje podrška međunarodnih organizacija.

U cilju ostvarenja finansijskog plana Agencije i obezbjeđenja stabilnog funkcionisanja sektora u cjelini, neophodno je:

1. stvoriti uslove za dosljednu primjenu Zakona o elektronskim medijima u dijelu koji se odnosi na stabilnost izvora finansiranja Agencije iz naknada za emitovanje i naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev;
2. sagledati mogućnost i raspisati javni konkurs za dodjelu prava na raspoložive frekvencijske resurse;
3. riješiti problem neizmirenih obaveza od strane emitera putem zakonom propisanih mjera. Neophodno je nastaviti sa primjenom sistema mjera i postupaka naplate fakturiranih prihoda od emitera koji ne izmiruju redovno svoje obaveze (od opomena do krajnje mogućnosti: ukidanja – suspenzije odobrenja za emitovanje);
4. pridržavati se jasno definisanih procedura za administrativno poslovanje i računovodstveno – finansijske poslove.

Da bi se obezbijedila realizacija finansijskog plana neophodno je:

1. praćenje finansijskih uslova poslovanja, sa aspekta održavanja likvidnosti;
2. mjesečno analizirati prihode i rashode, kao instrumente kontrole uspjeha;
3. vršiti stalnu internu kontrolu ekonomičnosti poslovanja.

DIREKTOR

Abaz Beli Džafić